

datum: 2 februari 2023

Inschaling directeurs woonzorgcentra lokale besturen – aanbeveling VVSG-vakbonden

1. Situatieschets

In het VIA6 akkoord van 30 maart 2021 werd de invoering van de IFIC-functieclassificatie in de geregionaliseerde Vlaamse publieke zorgvoorzieningen als de belangrijkste koopkrachtmaatregel opgenomen. Met ingang van 1 juli 2021 werd IFIC stelselmatig uitgerold in de publieke voorzieningen van de residentiële ouderenzorg (o.a. de woonzorgcentra). De vzw IFIC ontwikkelde voor de private en publieke ouderenzorgsector een functiewijzer op basis van een functieweging en functieverloning, die rekening houdt met volgende factoren: kennis/kunde, leidinggeven, communicatie, probleemoplossend vermogen, verantwoordelijkheden en omgevingsfactoren. De toewijzing van de IFIC-functies met bijhorende barema's is voor de meeste medewerkers in de woonzorgcentra ondertussen zo goed als afgerond¹. Globaal gaan medewerkers er financieel met 6% op vooruit, weliswaar met grote onderlinge verschillen tussen medewerkers die vooral afhangen van de opgebouwde anciënniteit in de loopbaan. Wie met IFIC geen financieel voordeel doet kan altijd kiezen voor het behoud van zijn vorig barema.

De 218 woonzorgdirecteurs werden tot op heden nog niet ingeschaald in het IFIC-systeem omdat de functie niet is opgenomen in de IFIC-functiewijzer. Momenteel zorgt dit in heel wat lokale besturen voor een omgekeerde loonspanning tussen de N en de N-1. Met de N bedoelen we de leidinggevende van een betrokken medewerker (bv. momenteel verdient een hoofdverpleegkundige N-1 soms tot €600 bruto per maand meer dan de leidinggevende directeur N). Het is alvast duidelijk dat er op korte termijn iets moet gebeuren om de omgekeerde loonspanning weg te werken en op die manier de job van directeur van het woonzorgcentrum aantrekkelijk te houden.

De verloning van de woonzorgdirecteurs gebeurt momenteel volgens salarisschalen opgenomen in bijlage aan het Rechtspositiebesluit OCMW-personeel van 12 november 2010 en is historisch heel divers ingevuld (bv. barema's B6-B7, A1a-A1b-A2a, A1a-A2a-A3a, A4a-A4b, A5a-A5b). De omvang van het woonzorgcentrum (aantal woongelegenheden, diversiteit aan afdelingen, aantal personeelsleden in het woonzorgcentrum), het aantal openbare woonzorgcentra in de gemeente, de aanwezigheid van extra diensten (dagverzorgingscentrum, assistentiewoningen, ...), de

¹ Ondertussen is dat ook juridisch vertaald in het zogenaamde IFIC-besluit: het BVR van 8 juli 2022 over een nieuwe functieclassificatie bij lokale besturen en over aangepaste salarisschalen ter uitvoering van het Zesde Vlaams Intersectoraal akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren, BS 14 oktober 2022.

graad van handelingsvrijheid en verantwoordelijkheid waarover de directeur van het woonzorgcentrum beschikt (budgethouderschap, ondersteuning van andere diensten binnen het bestuur, lid van het managementteam en al dan niet rechtstreeks rapporteren aan de algemeen directeur) maar ook de financiële draagkracht van het lokale bestuur spelen hierbij een rol.

Er is sinds enkele jaren een trend tot een hogere verloning van de directeurs omwille van de stijgende complexiteit van de functie, het moeilijk invullen van deze functies en de stijgende concurrentie in de zorg. Het aanbieden van extralegale voordelen op maat van de individuele behoeften is ook in opmars. De VVSG en de vakbonden vinden het daarom belangrijk een gemeenschappelijke aanbeveling te doen aan de lokale besturen over de inschaling van de directeurs van de woonzorgcentra zodat de negatieve loonspanning met de IFIC-functies waaraan ze leiding geven weggewerkt wordt en er tevens voldoende rekening gehouden wordt met de diversiteit op het terrein. Deze aanbeveling betreft de directeurs van de woonzorgcentra bij de lokale besturen in hun verschillende juridische verschijningsvormen (gemeente, OCMW, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, autonome gemeentebedrijven, welzijnsverenigingen).

2. Juridisch kader

De verloning van de directeurs van de woonzorgcentra situeert zich in het volgende juridisch kader:

- De functie van woonzorgdirecteur is niet opgenomen in de IFIC-functiewijzer. Deze functie is niet generiek beschreven en gewogen, er is bijgevolg ook geen IFIC-barema voor deze functie bepaald. De uitzonderingsprocedure van de ontbrekende functie die voorzieningen toelaat om onder bepaalde voorwaarden niet-beschreven functies toch in te schalen in een IFIC-barema kan niet toegepast worden voor de functie van woonzorgdirecteur omdat het een functie betreft die in alle woonzorgcentra voorkomt.
- In uitvoering van het VIA6-akkoord van 30 maart 2021 hebben de sociale partners van de publieke sector beslist om voor bepaalde functies uit de sectoren kinderopvang en thuiszorg een voorafname te doen op de uitrol van IFIC². Voor de erkende diensten gezinszorg en de erkende diensten logistieke hulp is het nieuwe IFIC-loonhuis met eigen sectorale barema's immers nog niet operationeel. Hetzelfde geldt voor de diensten kinderopvang die onder het VIA6-akkoord vallen (vergunde groepsopvang van baby's en peuters en kleuteropvang met kwaliteitslabel). In afwachting van de uitrol van IFIC overeenkomstig het VIA6-akkoord wordt een voorafname op deze implementatie gedaan door aan bepaalde personeelsleden met ingang van 1 juli 2021 reeds een barema toe te kennen dat vergelijkbaar is aan het IFIC-barema van de overeenstemmende functie in de ouderenzorg. De in dienst zijnde personeelsleden hebben echter

² Zie het eindverslag 2021/11 van 1 december 2021 houdende de conclusies van de onderhandelingen die hierover in comité C1 werden gevoerd en het IFIC-besluit van 8 juli 2022.

steeds de mogelijkheid om te kiezen tussen hun huidig barema en het nieuwe barema.

- Op 20 januari 2023 keurde de Vlaamse regering het besluit tot vaststelling van de minimale voorwaarden van de rechtspositieregeling van het personeel van de lokale en provinciale besturen definitief goed. Vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit beschikken de lokale besturen over de bevoegdheid om zelf de salarisschalen en loopbanen van hun personeelsleden vast te stellen, weliswaar binnen bepaalde grenzen.

Gelet op bovenstaande elementen bevelen de VVSG en de vakbonden de lokale besturen volgende werkwijze aan:

- De lokale besturen worden uitgenodigd om van de bevoegdheid die hen gegeven wordt door het BVR van 20 januari 2023 gebruik te maken om de salarisschalen van de directeurs van de woonzorgcentra aan te passen. Deze aanpassing gebeurt in de vorm van een voorafname op de invoering van een specifiek IFIC-barema voor de directeurs van de woonzorgcentra.
- De besluiten die de besturen nemen ter uitvoering van deze aanbeveling kunnen uitgevoerd worden van zodra het nieuw BVR RPR in werking treedt (wellicht begin april 2023, nl. tien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad). Besturen kunnen nu al starten met de voorbereidingen en met de lokale onderhandelingen met de vakbonden zodat het voorbereidende werk klaar is tegen begin april.

De VVSG en de vakbonden engageren zich om bij de instanties van de vzw IFIC te pleiten voor de opname van de functie van directeur woonzorgcentrum in de functiewijzer van IFIC, desgevallend gemodelleerd naargelang de concrete taakinhoud en de bijhorende verantwoordelijkheden die verschillend kunnen zijn van bestuur tot bestuur, deze functie te beschrijven, te wegen en er een gepaste salarisschaal aan te verbinden.

3. Aanbeveling

De concrete invulling van de functie van directeur van het woonzorgcentrum verschilt sterk van bestuur tot bestuur omdat de inbedding van het woonzorgcentrum in de organisatie van het lokaal bestuur en de verantwoordelijkheden van de directeur heel verschillend zijn:

- Soms is het woonzorgcentrum de enige zorgvoorziening van het lokaal bestuur, op andere plaatsen is het woonzorgcentrum samen met andere zorgvoorzieningen (dagverzorgingscentrum, assistentiewoningen, ...) en/of zorgdiensten ingebed in een "departement zorg".
- Soms is de directeur zelf verantwoordelijk voor personeelsbeleid, financieel beleid, aankoopbeleid etc, soms wordt hij daarin ondersteund of hangt hij af van de HR-directeur van het lokaal bestuur, de financieel directeur, de centrale aankoopdienst, de algemeen directeur. De graad van handelingsvrijheid en verantwoordelijkheid waarover de directeur van het woonzorgcentrum beschikt (budgethouderschap, ondersteuning van andere diensten binnen het bestuur, lid

van het managementteam en al dan niet rechtstreeks rapporteren aan de algemeen directeur) is dus ook een element in de weging.

- De omvang van het woonzorgcentrum zelf (aantal woongelegenheden, diversiteit aan afdelingen, aantal personeelsleden in het woonzorgcentrum) speelt ook een rol in het functiegewicht van de woonzorgdirecteur.
- Andere objectieve, contextuele elementen kunnen een rol spelen in de functieweging.

Daarom laten we de lokale besturen de keuze om voor de IFIC-categorie 18, 19 of 20 te kiezen, weliswaar gebaseerd op een inhoudelijke afweging. De keuze voor de best passende categorie is afhankelijk van de plaats van de functie van directeur van het woonzorgcentrum in de organisatie en de concrete verantwoordelijkheden die aan hem/haar toevertrouwd zijn. De criteria die de IFIC-methodologie hanteert om functies te wegen (kennis/kunde, leidinggeven, communicatie, probleemoplossend vermogen, verantwoordelijkheden en omgevingsfactoren) zijn hierbij ook richtinggevend.

4. Budgettaire impact

De financiering van de meerkost van de inschaling van de directeur van het woonzorgcentrum dient door het lokaal bestuur te gebeuren. De budgettaire impact van dit voorstel is afhankelijk van de lokale inschaling.